

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Кафедра освітології і психолого-педагогічних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

 Олексій ЖИЛЬЦОВ

« » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладання у вищій школі: Педагогіка і психологія вищої школи: Педагогіка
для студентів

спеціальностей 111 Математика
освітнього рівня другого (магістерського)
освітніх програм 111.00.02 Математичне моделювання

Київ - 2023

Розробник:

Желанова В.В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Леонтьєва І.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри освітології та психолого-педагогічних наук

Протокол від 08.02.2023 2023 року № 1

Завідувач кафедри Людмила ХОРУЖА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
111.00.02 Математичне моделювання
Гарант програми Володимир ПРОШКИН

Робочу програму перевірено _____ 2023 р.

Заступник декана Факультету педагогічної освіти з науково-методичної та навчальної
роботи Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 20_/_20_ н.р. _____ (_____), «__» 20_ р., протокол №_____

на 20_/_20_ н.р. _____ (_____), «__» 20_ р., протокол №_____

на 20_/_20_ н.р. _____ (_____), «__» 20_ р., протокол №_____

на 20_/_20_ н.р. _____ (_____), «__» 20_ р., протокол №_____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	дenna	заочна
Викладання у вищій школі: Психологія і педагогіка вищої школи: Педагогіка		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів /годин	8/240	
Курс	1	
Семестр	2	
Обсяг кредитів	2	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	-
Аудиторні	16	-
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль	7	-
Самостійна робота	33	-
Форма семестрового контролю	Іспит (інтегрований)	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – розкрити тенденції розвитку сучасної вищої освіти, її нормативні засади й стратегічні напрями реформування; сприяти реалізації творчого та наукового потенціалу студентів; формувати професійно-особистісні якості майбутнього фахівця відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; розкрити особливості науково педагогічної діяльності викладача вищої школи.

Завдання курсу:

- аналіз тенденцій реформування й закономірностей функціонування системи вищої освіти та її складових (освітній процес, освітня програма, професійна компетентність викладача, студент, партнерські стосунки між суб'єктами освітнього процесу у ЗВО);
- ознайомлення з інноваційними технологіями, формами та методами освіти, засобами навчання, управління в системі вищої освіти;
- прогнозування перспектив розвитку вищої освіти в Україні в контексті інтеграції у європейський освітній простір;
- формування готовності реалізації міждисциплінарних знань у практичній викладацькій діяльності;
- опанування знань про вікові психолого-педагогічні особливості студентського віку й усвідомлення закономірностей професійного становлення й особистісного зростання майбутніх фахівців;
- сприяння професійному самовизначеню й самореалізації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до ОПП «111.00.02 Математичне моделювання» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальністю «111 Математика», дисципліна «Викладання у вищій школі: Педагогіка і психологія вищої школи: Педагогіка» забезпечує формування таких загальних та фахових компетентностей:

3К-1 Здатність комплексно розв'язувати проблему.

3К-3 Креативність.

3К-4 Управління людьми.

- 3К-5 Координація дій з іншими.
- 3К-6 Комуникація.
- 3К-7 Емоційний інтелект.
- 3К-9 Орієнтація на високий результат.
- ФК-1 Знання та розуміння.
- ФК-3 Розв'язання проблем.
- ФК-7 Комуникація.
- ФК-8 Самоосвіта та підвищення кваліфікації.
- ФК-9 Викладацькі навички.

Відповідно до ОПП «111.00.02 Математичне моделювання» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності «111 Математика», дисципліна «Викладання у вищій школі: Педагогіка і психологія вищої школи: Педагогіка» забезпечує оволодіння такими програмними результатами навчання:

ПРН-З-5 Розуміти і пояснювати місце математики в науці загалом та в філософських системах вчених-філософів (Платона, Аристотеля, Декарта, Лейбніца, Канта), природу математичного пізнання, структуру математичного знання, причину його ефективності в інших сферах діяльності; знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук у сфері математики.

ПРН-З-7 Володіти основами психолого-педагогічних дисциплін, знаннями дидактики й методики викладання математики в обсязі, необхідному для професійної педагогічної діяльності у вищій школі.

ПРН-З-8 Володіти знаннями грамотної побудови комунікації в освітньому і науковому процесі, професійній діяльності.

ПРН-У-2 Читати і розуміти фундаментальні розділи математичної літератури та демонструвати майстерність їх відтворення в аргументованій усній та/або письмовій доповіді.

ПРН-У-5 Доносити професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу; усно й письмово спілкуватися рідною та іноземною мовами в науковій, виробничій та соціально-спільній сферах діяльності із професійних питань.

ПРН-У-7 Застосовувати комп’ютерні технології, прикладні математичні пакети, інші програмні продукти, інформаційні ресурси для розв’язування математичних задач, моделювання, аналізу моделей, для інших професійних цілей.

ПРН-У-8 Застосовувати нові підходи для вироблення стратегій прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.

ПРН-У-13 Уміти формулювати математичну/педагогічну задачу, знаходити й аналізувати відповідності між поставленою задачею й існуючими моделями, аргументовано обирати оптимальні шляхи та інструменти розв’язання, аналізувати й осмислювати отриманий розв’язок, представляти результати роботи й обґрунтовувати запропоновані рішення на сучасному науково-технічному й професійному рівні.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт						Самостійна	
		Аудиторна:							
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні			
ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ									
Педагогіка вищої школи як наука та навчальна дисципліна	11	1	2	-	-			8	
Структура управління ЗВО. Професійна компетентність викладача ЗВО.	11	1	2	-	-			8	
Модульний контроль	2								
Разом	24	2	4	-	-			16	
ДИДАКТИКА ВИЩОЇ ШКОЛИ									
Сутність процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти в сучасному університеті. Принципи, методи та засоби навчання у ЗВО	12	2	2	-	-			8	
Форми організації навчання у вищій школі. Система діагностики та моніторингу навчальних досягнень студентів у ЗВО	14	2	4	-	-			8	
Модульний контроль	2								
Разом	28	4	6	-	-			16	
Семестровий контроль	7								
Усього	60	6	10					33	

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Загальні основи педагогіки вищої школи

Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука та навчальна дисципліна

Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук. Об'єкт, предмет, мета та завдання педагогіки вищої школи, її інтеграція з іншими науками та диференціація на певні галузі. Методологічні засади педагогіки вищої школи (сучасні освітні парадигми та наукові підходи). Характеристика понятійно-категоріального апарату (методологічні, процесуальні, сутнісні категорії). Методи педагогіки вищої школи. Закономірності професійної підготовки у сучасному університеті. Напрями модернізації вищої освіти в Україні відповідно до Закону України "Про вищу освіту" (2014 р.). Сучасне трактування якості вищої освіти. Європейська стратегія розвитку вищої освіти.

Основні поняття теми: педагогіка вищої школи, об'єкт, предмет, методи і завдання педагогіки вищої школи, галузі педагогіки вищої школи, освітня парадигма, науковий підхід, категорії педагогіки вищої школи, система вищої освіти в Україні, рівні та ступені вищої освіти, тенденції розвитку вищої освіти України, реформування вищої освіти, європейський простір вищої освіти.

Тема 2. Структура управління ЗВО. Професійна компетентність викладача закладу вищої освіти

Система управління вищим навчальним закладом. Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою. Основні поняття, принципи та функції педагогічного менеджменту. Особливості управлінської структури Київського університету імені Бориса Грінченка. Кафедра як базовий підрозділ університету. Основні завдання та функції діяльності кафедри. Особливості професійної діяльності викладача вищої школи, її структура. Реалізація компетентнісно зорієнтованої освіти в сучасному університеті. Суб'єкти освітнього процесу в ЗВО. Сутність та структура професійної компетентності викладача ЗВО. Технології формування професійної компетентності майбутнього викладача ЗВО в освітньому середовищі університету.

Основні поняття теми: педагогічний менеджмент, принципи педагогічного менеджменту, функції педагогічного менеджменту, кафедра, корпоративна культура, місія і візія ЗВО, корпоративні цінності, професійно-педагогічна діяльність, її особливості та структура, компетенція, компетентність, професійна компетентність, загальні компетентності, фахові компетентності, спеціальні компетентності, освітня технологія, інноваційні освітні технології.

Змістовий модуль II. Дидактика вищої школи

Тема 3. Сутність процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі. Методи і засоби навчання у ЗВО

Дидактика як галузь педагогіки вищої школи. Предмет, об'єкт, мета і завдання дидактики вищої школи. Закономірності та принципи організації освітнього процесу в ЗВО. Структура дидактики (загальна та методики). Методологічні засади сучасної дидактики та її міждисциплінарні виміри. Стратегія визначення змісту компетентнісно зорієнтованої вищої освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Закон України "Про вищу освіту", Державні стандарти вищої освіти, освітня програма, навчальний план, навчальна програма, робоча програма, підручник для вищої школи. Сутність та структура процесу навчання у ЗВО. Принципи, методи та засоби навчання у закладі вищої освіти. Сучасні вимоги до вибору методів навчання у ЗВО. Реалізація навчання на дослідницькій основі.

Основні поняття теми: дидактика вищої школи, загальна та часткова дидактика, об'єкт, предмет, мета і завдання дидактики вищої школи, зміст вищої освіти, нормативні документи, навчальний план, освітня програма, навчальна програма, робоча програма, методи навчання, засоби навчання, педагогічний процес, структура педагогічного процесу, компетентності (загальні, фахові, предметні).

Тема 4. Форми організації навчання у вищій школі. Система діагностики та моніторингу навчальних досягнень студентів ЗВО

Організаційні форми навчання у вищій школі, їх класифікації, вимоги до сучасного заняття у ЗВО. Лекція як базова організаційна форма навчання в ЗВО її структура та типи. Психологічно-педагогічні вимоги до проведення лекції у вищій школі. Семінарські та практичні заняття у ЗВО, їх типи та структура, методика проведення. Комплексні форми організації навчання. Дидактичні основи та вимоги до індивідуальних занять та самостійної роботи студентів. Педагогічна та виробнича практика студентів. Науково-дослідна робота студентів (види, форми, методи). Дистанційне навчання в системі вищої освіти: сутність, умови ефективності, позитиви та труднощі. Сутність діагностики та моніторингу навчальних досягнень студентів у ЗВО, їх види, методика проведення та етичні засади. Пріоритетність тестових форм контролю у сучасному ЗВО.

Основні поняття теми: лекція, семінарські заняття, практичні заняття, комплексні форми організації навчання, індивідуальні заняття, педагогічна практика, виробнича практика, самостійна робота, дистанційне навчання, науково-дослідна робота, контроль навчально-пізнавальної діяльності студентів, модульно-рейтингова форма навчання, кредитно-модульна форма навчання.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Макс. к-ть балів за одиницю	ЗМ 1		ЗМ 2	
		К-ть одиниць	Макс. к-ть балів	К-ть одиниць	Макс. к-ть балів
Відвідування лекцій	1	1	1	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	3	3
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	2	20	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			63		75
Максимальна кількість балів: 138					
Розрахунок коефіцієнта: 2,3					

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль I. Загальні основи педагогіки вищої школи

Тема: Загальні основи педагогіки вищої школи. Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття.

1. Опрацювати текст Закону України "Про вищу освіту" (2014 р.) з метою з'ясування сучасної стратегії вищої освіти в Україні, тенденцій її реформування; вивчення тезаурусу вищої освіти у контексті її модернізації, рівнів та ступенів вищої освіти.

Тема: Структура управління ЗВО. Професійна компетентність викладача ЗВО.

1. Підготувати е-презентації на теми: «Структура та стратегія управління системою освіти в Київському університеті імені Бориса Грінченка»; «Сучасний викладач університету: який він?».

2. Змоделювати та проаналізувати 2 педагогічні ситуації (позитивну та негативну) щодо реалізації або відсутності певних складників професійної компетентності викладача ЗВО

Змістовий модуль II. Дидактика вищої школи

Тема: Сутність процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі. Принципи, методи та засоби навчання у ЗВО

1. Ознайомитися зі змістом документів, що орієнтують та регламентують процес освіти у сучасному ЗВО (стандарти вищої освіти, освітня програма, навчальний план, робоча програма з навчальної дисципліни). З'ясувати їх формат та структуру.

2. Проаналізувати типовий навчальний підручник чи навчальний посібник зі свого фаху й оцінити його зміст з погляду врахування дидактичних вимог.

Тема: Форми організації навчання у вищій школі. Система діагностики та моніторингу навчальних досягнень студентів у ЗВО.

1. Скласти план-конспект семінарського заняття з навчальної дисципліни (за вашим фахом). Розробити його методичний супровід та добрati дидактичне обладнання.

**Оцінка за виконання завдань для самостійної роботи є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи: Педагогіка».*

Критерії оцінювання самостійної роботи		Кількість балів
1.	Своєчасність виконання роботи	1
2.	Презентація роботи (оригінальність, логіка викладу, чіткість, доказовість)	2
3.	Різноманітність використаних джерел	2

6.3 Formи проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи: Педагогіка» оцінюються за принципом поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю. Форма проведення модульного контролю є письмовою (тестовою).

К-ть балів	Характеристика
20 - 25	модульна контрольна робота характеризується відсутністю помилок, що засвідчує про сформовані вміння та міцні знання матеріалу, які складають зміст модуля
15 - 19	у модульній контрольній роботі наявні незначні помилки
9 - 14	у модульній контрольній роботі наявні суттєві помилки, частину з яких студент спроможний усунути у разі незначної допомоги викладача
0 - 8	у роботі наявні суттєві помилки; студент потребує постійного роз'яснення викладача, щоб усунути виявлені помилки

6.4 Formи проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення екзамену (інтегрованого): письмова (комп'ютерне тестування).

Тривалість проведення: 2 години

Максимальна кількість балів: 40 балів

Комп'ютерне тестування із Педагогіки вищої школи передбачає виконання тестових завдань у системі Moodle. За підсумками тестування студент може набрати 20 балів максимально.

6.5 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оценка	Оцінка за стобальною школою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
Fx	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

6.6 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Проаналізуйте місце і роль педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук.
2. Розкрийте зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками на засадах порівняльного аналізу.
3. Охарактеризуйте декілька понять Закону України «Про вищу освіту» (2014).
4. Проаналізуйте зміст понять «компетенція» та «компетентність» та на засадах узагальнення науково-педагогічного досвіду використання визначте їх сутнісну відмінність.
5. Розкрийте системні взаємозв'язки компонентів цілісного педагогічного процесу у вищій школі.
6. Систематизуйте закономірності педагогічного процесу у вищій школі на засадах її ієрархізації.
7. Окресліть проблемне поле щодо визначення провідних категорій педагогіки вищої школи.
8. Доведіть значущість дотримання логічної послідовності при визначенні мети, завдань та змісту вищої освіти в Україні на засадах компетентнісного підходу.
9. Проаналізуйте стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття з позицій реалізації положень компетентнісного підходу.
10. Доведіть доцільність реформування та модернізації вищої освіти в Україні за пріоритетними напрямами в контексті інтеграції до європейського освітнього простору.
11. Розкрийте основні принципи управління сучасним закладом вищої освіти.
12. Проаналізуйте місце і роль дидактики як галузі педагогіки вищої школи.
13. Доведіть комплікативність об'єкта та предмета дидактики вищої школи.
14. Запропонуйте узагальнений огляд досвіду організації освітнього процесу у вищій школі та запропонуйте потенційні можливості його вдосконалення.
15. Визначить основні функції та види діяльності викладача закладу вищої освіти.
16. Окресліть проблемне поле щодо визначення змісту освіти на ґрунті аналізу нормативних документів, що визначають зміст вищої освіти.
17. Доведіть значущість дотримання логічної послідовності при розробці навчальних планів, навчальних програм та навчальної літератури в системі вищої школи.
18. Узагальніть науково-педагогічні положення щодо визначення сутності процесу навчання у ЗВО та розкрийте системні взаємозв'язки в його структурі.
19. На компаративістських засадах проаналізуйте систему принципів навчання у закладі вищої освіти.
20. Доведіть комплікативність проблеми визначення та класифікації методів навчання у вищому навчальному закладі та добору відповідних засобів навчання.
21. Узагальніть дидактичні вимоги до вибору методів навчання у закладі вищої освіти на засадах реалізації компетентнісно-орієнтованої парадигми підготовки фахівця вищої кваліфікації.
22. Проаналізуйте структуру процесу оволодіння знаннями, уміннями й навичками з проекцією на формування компетенцій та компетентностей фахівця вищої кваліфікації.
23. Узагальніть науково-педагогічний досвід щодо генези лекцій як провідної форми організації навчального процесу у вищій школі та методики їх проведення.
24. Окресліть проблемне поле щодо визначення психолого-педагогічних вимог до проведення лекцій у вищій школі.
25. Узагальніть науково-педагогічний досвід щодо організації та методики проведення

семінарських занять як форми організації навчального процесу у вищій школі.

26. Узагальніть дидактичні вимоги до організації та проведення практичних занять у закладах вищої освіти.
27. Узагальніть науково-педагогічні положення щодо визначення сутності процесу консультування та здійсніть порівняльний аналіз видів консультацій.
28. Доведіть доцільність запровадження комплексних форм організації навчання у вищій школі та проаналізуйте їх потенційні можливості з урахуванням використання інформаційних технологій навчання.
29. Проаналізуйте дидактичні основи організації та проведення індивідуальних занять у вищій школі з проекцією на оптимізацію процесів формування компетенцій та компетентностей викладача вищої школи.
30. Схарактеризуйте доцільність інтеграції освітнього процесу та педагогічної практики студентів на засадах компетентнісного підходу.
31. Доведіть комплікативність проблеми організації самостійної роботи студентів в умовах реалізації положень Болонського процесу.
32. Аргументуйте обґрунтованість потреби запровадження дистанційного навчання в системі освіти: соціально-економічна доцільність, сутність, умови ефективності.
33. Розкрийте діалектичні зв'язки форм, видів і методів організації науково-дослідницької роботи студентів у контексті формування дослідницьких компетенцій майбутніх фахівців вищої кваліфікації.
34. Схарактеризуйте доцільність константного вдосконалення системи діагностики знань і вмінь студентів у закладі вищої освіти та рівня сформованості відповідних компетенцій та компетентностей.
35. Доведіть значення оцінювання навчальних досягнень студентів, розкрийте функціональну роль оцінювання в контексті переорієнтації на компетентнісно-орієнтовану освіту.
36. Проаналізуйте генезу можливостей контролю та самоконтролю за навчально-пізнавальною діяльністю студентів в умовах використання інформаційних засобів навчання та контролю.
37. Доведіть доцільність урахування психологічних особливостей студентського віку та наявності знань про типологію студентів у процесі оптимізації навчально-виховного процесу у вищій школі..
38. Окресліть проблемне поле щодо визначення критеріїв вихованості особистості.
39. Доведіть домінантно-визначальну роль професійно-педагогічного спілкування викладача вищої школи у забезпеченні суб'єкт-суб'єктної взаємодії в системі «викладач-студент».
40. Доведіть значущість феномену педагогічної культури викладача вищої школи як ознаки його професійно-педагогічної компетентності.

7. Навчально-методична картка дисципліни

Змістові модулі	І. Загальні основи педагогіки вищої школи		ІІ. Дидактика вищої школи	
Лекції	1 б.		1 б.	1 б.
Семінарські	11 б.	11 б.	11 б.	22 б.
Теми лекцій	Педагогіка вищої школи як наука та навчальна дисципліна	Структура управління ЗВО. Професійна компетентність викладача ЗВО.	Сутність процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти в сучасному університеті. Принципи, методи та засоби навчання у ЗВО.	Форми організації навчання у вищій школі. Система діагностики та моніторингу навчальних досягнень студентів у ЗВО.
Теми семінарських занять	Загальні основи педагогіки вищої школи. Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття.	Професійна компетентність викладача закладу вищої освіти	Дидактика як галузь педагогіки вищої школи. Зміст та методи освіти в сучасному університеті	Форми організації навчання у ЗВО. Сутність та особливості сучасного заняття у ЗВО
Самостійна робота	15 балів		15 балів	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	
Підсумковий контроль (інтегрований іспит)				

8. Рекомендована література

Основна:

1. Закон України «Про вищу освіту» // Голос України. – 2014. – 6 серпня. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-vii>
2. Закон України «Про загальну середню освіту» – Режим доступу: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/651-14
3. Закон України «Про освіту» (зі змінами 2008 року).– Режим доступу: www.osvita.org.ua/xcore/core_session.lib.php?on_line=64
4. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>
5. Указ Президента України № 344/2013 "Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року". – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/15828.html>
6. Мащенко Н.І. Основи педагогіки і психології вищої школи: курс лекцій. – Кременчук, 2006. – 272 с.
7. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / К. : Центр учебової літератури, 2009. – 472 с.

Додаткова:

1. Андрушченко В. Основні тенденції розвитку вищої освіти на рубежі століть // Вища освіта України. – 2001. – № 1. – С. 11 – 17.
2. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи: Навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури. – К. : Кондор, 2008.
3. Білецька С.Л. Мотивація навчання як важливий фактор пізнавальної активності студентів / С.Л. Білецька // Педагогічний процес: теорія і практика. – 2004. – Вип. 2. – С. 310-315.
4. Васянович Г. П. Педагогічна етика : Навч. посіб. – К. : «Академвидав», 2011. – 248 с.
5. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою

системою навчання для студентів магістратури / Світлана Сергіївна Вітвицька. – Київ : Центр навчальної літератури, 2006.– 384 с.

6. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : Навч. посіб. [2-е видання, доповнене] – К. : «Академвидав», 2012. – 352 с.

7. Хоружа Л. Л. Етичний розвиток педагога : Навч. посіб. – К. : «Академвидав», 2012. – 208 с.

9. Додаткові ресурси

ЕНК «Педагогіка і психологія вищої школи: Педагогіка» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти <http://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=15738>

ДОДАТОК
до робочої програми навчальної дисципліни

**Викладання у вищій школі: Педагогіка і психологія вищої школи: Педагогіка
для студентів**

спеціальності **111 Математика**
освітнього рівня **другого (магістерського)**
освітньої програми **111.00.02 Математичне моделювання**

ПЛANI СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I. Загальні основи педагогіки вищої школи

**СЕМІНАР 1. Загальні основи педагогіки вищої школи. Тенденції розвитку
вищої освіти України початку третього тисячоліття**

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Сутність педагогіки вищої школи як наукової галузі та навчальної дисципліни. Інтеграція та диференціація педагогіки вищої школи.

2. Методологічні засади педагогіки вищої школи. Характеристика сучасних освітніх парадигм та наукових підходів

3. Категорії педагогіки вищої школи (методологічні, процесуальні, сутнісні). Методи педагогіки вищої школи, їх класифікація.

4. Характеристика компонентів цілісного педагогічного процесу у вищій школі. Закономірності та принципи педагогічного процесу в вищій школі.

5. Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні. Система освіти в Україні, її структура. Принципи діяльності освітніх закладів.

6. Тенденції розвитку, пріоритетні напрями реформування вищої освіти України початку третього тисячоліття в контексті глобалізації та інтеграції до європейського освітнього простору.

II. Захист творчого проекту.

СЕМІНАР 2. Професійна компетентність викладача вищої школи

План заняття

I. Понятійно-категоріальний апарат теми.

II. Захист проекту (виконаного завдання).

1. Складіть перелік компетентностей сучасного викладача ЗВО й обґрунтуйте свій вибір

2. Проаналізуйте свої особистісно-професійні якості за самоописом "Я – у проміннях сонця" й результати цієї аналітичної роботи подайте у таблиці

Якості, які позитивно сприяють вашому професійному розвитку	Якості, які перешкоджають професійному зростанню

3. Наведіть приклади проблемних ситуацій із Вашого педагогічного досвіду в системі "викладач-студент", "студент-студент" й проаналізуйте їх за алгоритмом (поданий у презентації лекції)

Методичні рекомендації: у процесі підготовки до семінару варто користуватися глосарієм, інтернет-джерелами, рекомендованою літературою; звернути увагу на дотримання послідовності у процесі виконання завдань; у випадку виникнення додаткових питань щодо семінару проводиться онлайн-консультація з викладачем курсу.

Змістовий модуль II. ДИДАКТИКА ВІЩОЇ ШКОЛИ

СЕМІНАР 3. Дидактика як галузь педагогіки вищої школи. Зміст та методи освіти в сучасному університеті

План заняття

I. Поняттєво-категоріальний апарат теми.

II. Захист проекту (виконаного завдання).

Завдання 1. Складіть опорну схему основних понять дидактики як науки (4 бали).

Завдання 2. Розробіть фрагмент семінарського заняття за темою "Сутність процесу навчання у вищій школі" з використанням інтерактивних методів навчання (6 балів).

Методичні рекомендації: у процесі підготовки до семінару варто користуватися глосарієм, інтернет-джерелами, рекомендованою літературою; звернути увагу на дотримання послідовності у процесі виконання завдань; у випадку виникнення додаткових питань щодо семінару проводиться онлайн-консультація з викладачем курсу.

СЕМІНАР 4,5. Форми організації навчання у ЗВО. Сутність та особливості сучасного заняття.

План заняття

I. Поняттєво-категоріальний апарат теми.

II. Захист проекту (виконаного завдання). Складіть план-конспект, презентацію й дидактичний супровід лекційного заняття для студентів 1 курсу спеціальності "Математика" (навчальна дисципліна за вибором студента) (20 балів).

Методичні рекомендації: у процесі підготовки лекційного заняття варто користуватися глосарієм, інтернет-джерелами, рекомендованою літературою; звернути увагу на дотримання послідовності у процесі виконання завдань; у випадку виникнення додаткових питань проводиться онлайн-консультація з викладачем курсу.